

DET KONGELIGE FORNYINGS-,
ADMINISTRASJONS- OG KIRKEDEPARTEMENT

Nidaros domkirkes restaureringsarbeider
Bispegt. 11
7012 TRONDHEIM

Deres ref.

Vår ref.
11/3138-

Dato
01.02.2012

**Statsbudsjettet 2012 – tildeling av bevilgning – Nidaros Domkirkes
Restaureringsarbeider**

1. Innledning

Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementets budsjett for 2011 ble vedtatt av Stortinget 8. desember 2011. Stortingets vedtak medførte ingen endringer i de budsjetttrammene som ble meddelt i departementets foreløpige tildelingsbrev 8. november 2011. Vi viser ellers til Innst. 12 S (2011–2012).

I dette tildelingsbrevet meddeles de endelige budsjetttrammer, målsettinger og betingelser som er knyttet til disse for Nidaros Domkirkes Restaureringsarbeider (NDR) i 2012.

2. Overordnede utfordringer og prioriteringer

Målet for statens ansvar ovenfor Nidaros domkirke og Erkebispegården er å sikre at bygningene bevares, utvikles og formidles som levende byggverk, jf. Prop. 1 S (2011–2012) *Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet*. NDR skal forvalte eiendommene på dette grunnlag og ellers i samarbeid med berørte kirkelige instanser og antikvariske myndigheter. Det ligger i dette at Nidaros domkirke og Erkebispegården skal utvikles etter sin egenart, at bygningsverkens karakter og historie skal gjøres kjent for faglige miljøer og for allmennheten, og at de skal formidles som både levende kulturminner og kirkelige byggverk.

Bygningsanlegget skal til enhver tid tjene sine formål. Løpende drifts- og restaurerings/vedlikeholdsoppgaver er de sentrale innsatsområdene for NDR, i tillegg til forskning og formidling. Vedlikeholds- og restaureringsoppgaver i årene framover skal være basert på gode planverk, jf. nedenfor.

Departementet er inneforstått med at planer og ressursbruk de nærmeste årene må tilpasses

Postadresse
Postboks 8004 Dep
0030 Oslo
postmottak@fad.dep.no

Kontoradresse
Akersg. 59

Telefon
22 24 90 90
Org. nr.
972 417 785

Kirkeavdelingen
Telefaks
22 24 95 53

Saksbehandler
Kristian Kopperud
22 24 48 85
kko@fad.dep.no

istandsettingen av Artilleribygningen. NDR forutsettes å avveie behovet for viktige og nødvendige vedlikeholds- og restaureringsoppgaver, formidlingsoppgaver m.v., mot ressursbruk og framdrift for istandsetting av Artilleribygningen, jf. referat fra styringssamtale 12. mai 2011, pkt. 3.

Ved ivaretagelse av de løpende restaurerings- og vedlikeholdsoppgavene må det legges vekt på brann- og sikringstiltak. NDR må til enhver tid ha kunnskap om restaurerings- og sikringsbehovene ved bygningsanlegget, bl.a. ved utarbeidelse av tilstandsrapporter som grunnlag for antikvarisk pleie, sikring og vedlikehold.

3. Mål og styringsparametre

For bevilgningen til NDR gjelder følgende resultatmål 2012:

- 1. Restaureringen skal ivareta et planmessig vedlikehold av Nidarosdomen og Erkebisppegården, basert på forskning og anerkjente konserveringsmetoder, og gjennom en effektiv organisasjon med høy faglig kompetanse.*
- 2. Restaureringen skal forestå formidling av bygningenes historie.*
- 3. Restaureringen skal videreutvikles som et nasjonalt kompetansesenter for restaurering av verneverdige bygninger i stein.*

Det følger av det *første resultatmålet* at virksomheten ved NDR skal skje med bakgrunn i gode plan- og styringsdokumenter som sikrer samordning, systematisk planlegging og prioritering av de enkelte tiltak på kort og lengre sikt. Det vises i denne forbindelse til økonomiinstruksens bestemmelser, bl.a. om årsplan og flerårsplan.

NDRs interne organisasjon og drift skal være effektiv. NDR skal besitte en kompetanse som til enhver tid er tilpasset de oppgaver organisasjonen er satt til å utføre. Administrative rutiner skal være effektive og kvalitetssikret, bl.a. gjennom bruk av moderne teknologi. NDR skal videre legge til rette for samarbeid og kontakt med andre brukerinteresser, herunder antikvariske og kirkelige instanser og Trondheim kommune.

Sikring av Riksregaliene skal ivaretas på en forsvarlig måte, jf. departementets brev 30. juni 2004 vedlagt instruks for sikring, oppbevaring og fremvisning av gjenstandene.

Det *andre resultatmålet* understreker at bl.a. museumsdriften og publikumsrettet virksomhet ved utstillinger og omvisning m.v. skal ha vesentlig vekt. Kunnskap om byggverkene skal formidles til ulike fagmiljøer og til publikum.

Etableringen av Nidaros pilegrimsgård og fem pilegrimssentra langs pilegrimsleden fra Oslo til Nidaros representerer en styrkning av våre pilegrimstradisjoner. Departementet ser det som viktig at NDR ser sin virksomhet i sammenheng med denne satsningen og aktivt bidrar til å utvikle pilegrimstradisjonene.

Det *tredje resultatmålet* understreker at NDR skal være et nasjonalt kompetansesenter. Den håndverksmessige tradisjon og kompetanse skal opprettholdes og videreutvikles ved NDR.

Departementet ser det som viktig at NDR opplyser og informerer aktuelle miljøer om sin rolle som kompetansesenter.

Forsknings- og utredningsvirksomhet, bemannings-, rekrutterings-, opplærings- og kompetanseutviklingsplaner ved virksomheten må stå sentralt, foruten kvalitetssikring og kontroll. Restaureringen skal kunne påta seg eksterne restaureringsoppdrag og må selv vurdere omfanget av slike oppdrag i forhold til de oppgaver som skal utføres ved domkirken og Erkebispegården.

Departementet ber NDR vurdere hvilke målsettinger for virksomheten som bør være retningsgivende i et tiårsperspektiv, som grunnlag for langsiktig planlegging og utvikling av virksomheten.

3.1 Resultatvurderinger

Departementet viser til NDRs dokument "Statusrapport for resultatmål" som forventes oppdatert jevnlig. Dokumentet skal være et verktøy for systematisk risikostyring og vurdering av måloppnåelse. Resultatindikatorer skal brukes for å vurdere resultatoppnåelse i 2012 og over tid. I årsrapporteringen for 2012 forventes det at slike resultatvurderinger, basert på indikatorer for resultatoppnåelse, står sentralt.

4. Andre forutsetninger og krav

På enkelte områder er det fastsatt gjennomgående krav til alle statlige virksomheter, som skal tas inn i tildelingsbrevene. Kravene som gjelder for alle statlige virksomheter er som følger:

4.1 Prioritering av økt rekruttering av personer med nedsatt funksjonsevne i arbeidet med inkluderende arbeidsliv

IA- avtalen krever at deltakende virksomheter skal forebygge og redusere sykefravær, styrke jobbnærvær og hindre utstøting og frafall fra arbeidslivet. Virksomhetene skal sette aktivitets- og resultatmål for å redusere sykefraværet, øke sysselsetting av personer med nedsatt funksjonsevne, og stimulere til at yrkesaktivitet etter fylte 50 år forlenges med seks måneder.

Regjeringen vil fra 2012 iverksette en jobbstrategi for å få flere unge arbeidssøkere med nedsatt funksjonsevne inn i arbeidslivet. De statlige virksomhetene skal prioritere å øke rekrutteringen av personer med nedsatt funksjonsevne og slik bidra til å realisere jobbstrategien.

Virksomhetene skal i årsrapporten systematisk beskrive sine aktivitets- og resultatmål, samt redegjøre for resultatoppnåelsen og de aktivitetene som støtter opp under denne.

4.2 Økning av antallet lærlinger i statsforvaltningen

Den enkelte virksomhet skal vurdere hvilke lærefag som kan være aktuelle for virksomheten. På bakgrunn av denne vurderingen bør det, innenfor virksomhetens rammer, legges til rette for inntak av lærlinger med mål om økning av antallet lærlinger sammenlignet med 2011. Hver virksomhet skal i årsrapporten rapportere om hvilke lærefag som vurderes som aktuelle, og antall lærlinger fordelt på lærefag. Det vises til PM 2011-06 "Om oppfølging av arbeidet med å øke antallet læreplasser i statsforvaltningen og rapportering av lærlinger til Statens

sentrale tjenestemannsregister (SST)”. Det vises for øvrig til Statens personalhåndbok, kap.9.10 Særavtale om lønns- og arbeidsvilkår for lærlinger og lærekandidater i staten.

4.3 Viderebruk av offentlige data

Etatene skal gjøre egnede og eksisterende rådata tilgjengelige i maskinlesbare formater. Dette gjelder informasjon som har samfunnsmessig verdi, som kan viderebrukes, som ikke er taushetsbelagte og der kostnadene ved tilgjengeliggjøring antas å være beskjedne (bortfall av inntekter ved salg av data anses som en kostnad). Formater og bruksvilkår må være i overensstemmelse med gjeldende retningslinjer ved tilgjengeliggjøring av offentlige data. Informasjon om hvilke rådata som er tilgjengelige, skal publiseres på virksomhetens nettside. Datasett som er fritt tilgjengelige i maskinlesbare formater, skal normalt registreres på nettstedet data.norge.no.

Det skal framkomme av årsrapporten hvilke data som er gjort tilgjengelige. Dersom publikumstjenester blir etablert uten tilgjengeliggjøring av rådata, skal dette begrunnes i årsrapporten.

4.4 Utvikling i geografisk fordeling av statlige arbeidsplasser

Virksomhetene skal i sine årsrapporter omtale statistikk over utviklingen i den geografiske fordelingen av arbeidsplasser i virksomheten.

I tillegg til fellesføringene har virksomheter under Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet følgende styringskrav:

4.5 Likestilling

Statlige virksomheter har en aktivitets- og redegjøringsplikt for å fremme likestilling og hindre diskriminering. Disse pliktene gjelder bl.a. kjønn, nedsatt funksjonsevne, etnisitet og religion. Vi ber om at det i årsrapporten redegjøres for arbeid og status på dette området. Tabellene som er vedlagt skal benyttes i rapporteringen.

4.6 Evalueringer

I *Reglement for økonomistyring i staten* § 16 er omtalt statlige virksomheters oppgaveløsning og virkemiddelbruk. I tråd med dette skal virksomhetene regelmessig anvende evalueringer som del av sin virksomhetsstyring. Vi viser til veilederen som ble lansert av Direktoratet for Økonomistyring (DFØ) i oktober 2011 og ber om at NDR i årsrapporten redegjør for eventuelle igangsatte eller planlagte evalueringer.

4.7 Klart språk

Informasjon fra det offentlige bør være forståelig for alle. Språket skal være klart og brukertilpasset. Nettsiden www.klarspråk.no inneholder informasjon, verktøy og inspirasjon til dette arbeidet.

4.8 Etiske retningslinjer og risiko for misligheter

Virksomheten skal utføre sine oppgaver i tråd med statens etiske retningslinjer. Dette gjelder både i kunde- og leverandørrelasjoner og internt i organisasjonen. Departementet legger til grunn at statens generelle etiske retningslinjer er fulgt opp i alle ledd i virksomheten og at virksomheten i tillegg praktiserer egne normer og retningslinjer. Virksomheten skal vurdere risiko for misligheter på hele virksomhetsområdet (også forvaltningsoppgavene) som et ledd i etablering av en tilfredsstillende internkontroll.

5. Administrative forhold

5.1 Generelt

NDRs økonomiforvaltning skal følge økonomiregelverket i staten, jf. *Reglement for økonomistyring i staten* og *Bestemmelser om økonomistyring i staten*, begge fastsatt 12. desember 2003 med senere endringer. Departementet vil understreke at en ryddig økonomiforvaltning er en forutsetning for at de faglige oppgavene kan utføres effektivt og hensiktsmessig. Den interne økonomiinstruksen, rutinebeskrivelser og øvrig internt regelverk skal holdes oppdatert i forhold til overordnet regelverk. Det må fra begynnelsen av året føres løpende kontroll med forbruket ut fra tidligere års erfaringer med hvordan forbruket normalt fordeler seg gjennom året.

Departementet vil be om en særskilt regnskapsrapport pr. 31. august 2012, der det i tillegg til forbruket pr. 31. august også skal angis planlagt forbruk for resten av året. Det vil senere bli sendt ut retningslinjer for utarbeidelse av en slik rapport.

5.2 Krav til planlegging og internkontroll

Departementet minner om at det skal utarbeides virksomhetsplan/strategier med ettårig og flerårig perspektiv tilpasset virksomhetens egenart. Formålet er bl.a. å sikre at mål og resultatkrav m.v. blir fulgt opp og gjennomført innenfor tildelte ressurser. Dokumentene skal forelegges departementet.

Virksomheten har ansvar for å etablere internkontroll, som bl.a. omfatter rutiner og system for risiko- og vesentlighetsvurdering, at risikofaktorer identifiseres og at det iverksettes tiltak for å redusere risikoen. Den interne kontrollen skal fungere på en tilfredsstillende måte og skal kunne dokumenteres, jf. *Bestemmelser om økonomistyring i staten*, pkt. 6.3.2.8.

Departementet minner videre om regelverket for offentlige anskaffelser, jf. departementets rundskriv V-13/2008B om anskaffelser av varer og tjenester. Riksrevisjonen har tidligere bemerket forhold ved NDR som gjelder anvendelsen av regelverket for offentlige anskaffelser. Departementet legger til grunn at det er etablert rutiner som sikrer at regelverket følges.

5.3 Årsverk og stillinger

Restaureringen kan selv opprette og inndra stillinger på bestemte vilkår. Det kan imidlertid ikke opprettes flere tilsetningsforhold enn at NDR har budsjettmessig dekning for lønnskostnader m.v. innenfor den tildelte budsjetttramme for 2012 under post 01. Det skal dessuten tas hensyn til en realistisk forventning om hva driftsbudsjettet vil bli i de kommende

år. NDR må føre kontinuerlig oversikt over bemanningen slik at NDR til enhver tid har oversikt over antall årsverk. Beregningen av antall årsverk må omfatte samtlige tilsetningsforhold ved virksomheten, dvs. fast tilsatte, vikarer, engasjerte, midlertidig tilsatte m.v. NDR skal gi en omtale av økning eller reduksjon i de årlige budsjettforslagene. Restaureringen må ellers kontinuerlig vurdere hvor stor del som bør avsettes til andre utgifter, da fordelingen mellom faste lønnsutgifter og andre driftsutgifter påvirker NDRs muligheter for å løse oppgaver som krever kjøp av tjenester.

5.4 Plan og spesielle forutsetninger for disponering av tildelt bevilgning

For å nå de mål som er fastsatt i dette tildelingsbrevet, må NDR utarbeide planer for disponeringen av den tildelte budsjettrammen. Slik disposisjon skal inneholde samtlige utgifter som vil påløpe i løpet av budsjettåret.

Utgiftene knyttet til det planlagte aktivitetsnivået, inkludert nye tiltak som NDR vil sette i gang i 2012, må helt ut dekkes innenfor den tildelte budsjettrammen. I disposisjonsplanen må det derfor innarbeides dekning for alle utgifter som vil påløpe i budsjettåret i henhold til de aktivitetene som er planlagt for 2012. Økte utgifter som følge av prisstigning gjennom året må i sin helhet dekkes innenfor den tildelte budsjettrammen.

5.5 Riksrevisjonens merknader til regnskapet 2010

Av Riksrevisjonens avsluttende revisjonsbrev til Nidaros Domkirkes Restaureringsarbeider for 2010 fremgår det at Riksrevisjonen ikke hadde vesentlige merknader til regnskapet.

Det fremgår av samme brev at Riksrevisjonen forventer at de tiltak som er skissert i NDRs brev av 1. april 2011 vil bli fulgt opp. Status for tiltakene er et av temaene på styringssamtalen med departementet i mai 2012.

6. Rapportering og resultatoppfølging

I et mål- og resultatorientert styringssystem, der vekten legges på resultater framfor tiltaksorientert styring, er det viktig med rapportering av oppnådde resultater i henhold til de hoved- og resultatmål som er formulert, jf. omtalen foran under kap. 3, der det framgår at gjennomgang av resultatmålene med vekt på resultatoppnåelse skal stå sentralt i rapporteringen. Detaljeringsgrad og antallet indikatorer per resultatområde bør likevel ikke være for omfattende. Vi minner for øvrig om at styrets vurderinger av virksomheten og oppnådde resultater bør framkomme i årsrapporten. I rapporten bør dessuten inntas en kort begrunnelse for hvorfor oppsatte tiltak eventuelt ikke er gjennomført. Det vises ellers til referat fra styringssamtalen med departementet 12. mai 2011.

Årsrapporten skal bl.a. inneholde:

- generell omtale av virksomheten i 2012
- omtale av oppnådde resultater i 2012 i forhold til de strategier, hovedprioriteringer/satsingsområder og resultatmål som gjelder
- rapporteringen av årsresultatet (årsregnskapet)
- omtale av system for risiko- og vesentlighetsvurderinger med en oppdatert, overordnet risikovurdering

- opplysninger om det er avdekket vesentlige svakheter, feil og mangler i kritiske prosesser og aktiviteter
- generelle rapporteringskrav omtalt under kap. 4

Årsregnskapet og årsrapporten for NDR avgis av styret. Restaureringens årsrapport for 2012 bes sendt departementet innen 1. mars 2013. Årsrapporten må også sendes elektronisk til Riksrevisjonen.

Den årlige styringssamtalen er berammet til 9. mai 2012 kl. 1000–1500 i Trondheim, der vi forventer at bl.a. styreleder og direktør deltar. Et sentralt bakgrunnsdokument for møtet vil være NDRs årsrapport for 2011.

7. Budsjetttildelinger og fullmakter

Departementets tildeling av bevilgning og inntektskrav under kap. 1592/4592 til Nidaros Domkirkes Restaureringsarbeider for 2012 er fastsatt til:

Kap 1592, post 01 Driftsutgifter kr 50 042 000

Kap 4592, post 02 Ymse inntekter kr 16 337 000

Kap 4592, post 03 Leieinntekter mv. kr 3 236 000

Det er en forutsetning for den tildelte budsjetttrammen at virksomheten følger opp hovedmål og resultatmål, prioriteringer og krav til økonomiforvaltning, kontroll og rapportering som er trukket opp i dette brevet.

Departementet vil generelt fremholde at nødvendig sikring av bygninger og materiell til enhver tid skal ha prioritet i planlegging og anvendelse av tildelte bevilgninger.

7.1 Utgifts- og inntektsforutsetninger

Post 01 inkluderer midler til dekning av merutgifter i 2012 som følge av lønnsoppgjøret i 2011 og midler til dekning av arbeidsgiveravgift. Dersom det tildelte beløpet ikke dekker de samlede merutgifter ved lønnsoppgjøret i 2011 fullt ut, må NDR selv finne dekning for resterende utgifter innenfor det driftsbudsjettet virksomheten disponerer i 2012.

Budsjettmessige virkninger av lønnsoppgjøret i 2012 kan påregnes kompensert ved ekstratildeling høsten 2012.

NDR har fullmakt til å overskride kap. 1592, post 01 mot tilsvarende merinntekter, jf. omtale nedenfor. Dersom inntektene blir lavere enn budsjettet, må NDR sørge for at utgiftene tilpasses de faktiske inntektene. I henhold til kravet om realistisk budsjettering, ber vi NDR underrette departementet snarest dersom prognostiserte inntekter under kap. 4592 for 2011 skulle avvike vesentlig fra tildelte inntektskrav.

Kap. 4592, post 02 inkluderer betaling for NDRs ytelser i forbindelse med eksterne restaureringsoppdrag.

7.2 Budsjetfullmakter

Sentrale bestemmelser om budsjettering, budsjett disponering og økonomiforvaltning i statlige virksomheter er samlet i Finansdepartementets *"Veileder i statlig budsjettarbeid"* som er tilgjengelig på Finansdepartementets hjemmesider. Fullmakter i henhold til bevilgningsreglementet er omtalt i Finansdepartementets rundskriv R-110/2005 av 5. desember 2005. Gjeldende fullmakter 2012 fremkommer i vedlegget: *Økonomiske og administrative fullmakter 2012 for NDR*.

7.3 Merinntektsfullmakter

NDR kan overskride driftsbevilgningen mot tilsvarende merinntekter slik det fremgår av oversikten nedenfor, jf. Prop. 1 S (2011-2012) *Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet*, forslag til vedtak II:

Stortinget samtykker i at Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet kan overskride bevilgningen under kap. 1592, post 01 mot tilsvarende merinntekter under kap. 4592, postene 02 og 03.

Departementet vil understreke at dersom inntektskravet under de nevnte inntekstpostene ikke oppfylles, må tilsvarende beløp holdes udisponert i utgiftsrammen.

7.4 Overskridelser og overføring av ubrukt driftsbevilgning

Det er ikke adgang til å overskride gitte bevilgninger. Departementet understreker dette. Det vil være i strid med forutsetningene dersom NDR planlegger virksomheten og bruken av bevilgningen med overskridelse som resultat. Dersom overskridelser likevel forekommer, må merutgifter/mindreinntekter påregnes helt ut å komme til fradrag i neste års driftsbevilgning.

Overføring av ubrukt driftsbevilgning (post 01) fra ett år til et annet skal godkjennes av Finansdepartementet. Vi ber om at NDR sender eventuell søknad om overføring av ubrukt driftsbevilgning til departementet i samsvar med de frister som blir fastsatt senere i et eget rundskriv om statsregnskapet angjeldende år. Departementet vil overfor NDR søke å praktisere overføringsadgangen slik at ubrukt driftsbevilgning/ubrukte merinntekter kan overføres med inntil 5 pst. av driftsbevilgningen for NDR.

Med hilsen

Ingrid Vad Nilsen (e.f.)
ekspedisjonssjef

Ellen Ur
fung. avdelingsdirektør

Vedlegg

Kopi med vedlegg:

Direktoratet for økonomistyring
Tromsø
Riksrevisjonen

Postboks 2463

Postboks 8130 Dep

9272

0032

TROMSØ

OSLO